

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 28. Toplantısı

Ulusal Yenilik ve Girişimcilik Sistemi

Prof. Dr. Yücel ALTUNBAŞAK
TÜBİTAK Başkanı

Ulusal Hedeflerimiz için Ulusal Yenilik ve Girişimcilik Sistemi

Yenilik ve Girişimcilik Ekosistemi

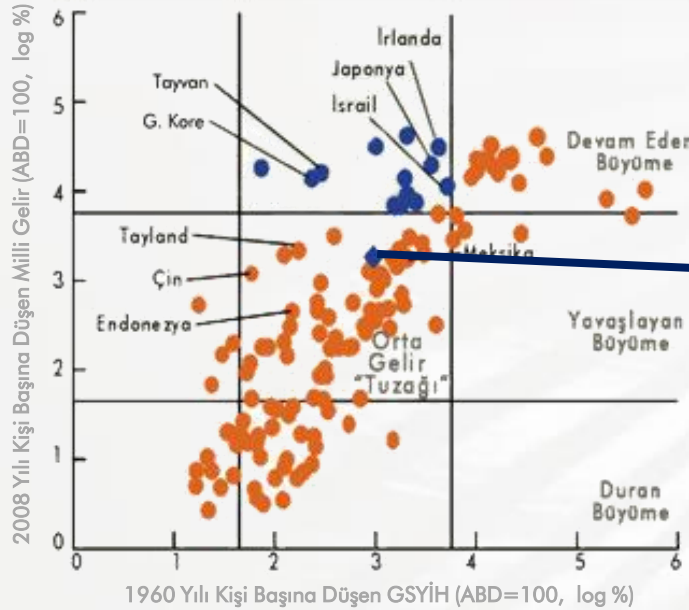
Yetkin İnsan Kaynağı

Tematik Projeler

3 Yılda 36 Karar

Orta Gelir Tuzağından Kurtulmak...

Orta gelir tuzağını aşmanın tek yolu Ar-Ge ve eğitime önem vermek

Orta Gelir Tuzağını Aşmış Ekonomiler

Ar-Ge Harcamaları / GSYİH (ort.)

% 2,2

Eğitim Harcamaları / GSYİH (ort.)

% 5,4

Türkiye

Orta Gelir Tuzağındaki Ekonomiler

Ar-Ge Harcamaları / GSYİH (ort.)

% 0,8

Eğitim Harcamaları / GSYİH (ort.)

% 4,6

Ulusal Yenilik Sistemi 2023 Yılı Hedefleri

Ar-Ge Harcamaları / GSYİH

% 3

Özel Sektör Ar-Ge
Harcamaları / GSYİH

% 2

Araştırmacı Sayısı (TZE)

300 BİN

Özel Sektör
Araştırmacı Sayısı (TZE)

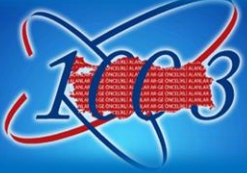
180 BİN

Faaliyet 1. Hedef Odaklılık

Ulusal hedefler doğrultusunda odaklanma

İLK
DEFA

YENİ

Üniversite Gündümlü
Araştırma

YENİ

Sanayi Gündümlü
Araştırma

YENİ

Ulusal Yeni Fikirler
ve Ürünler

REVİZYON

Kamu Problemlerine
Odaklanma

Örn. Medikal Biyoteknolojide 5 Teknoloji Yol Haritası

34
ÇAĞRI

135
PROJE

201
MİLYON TL

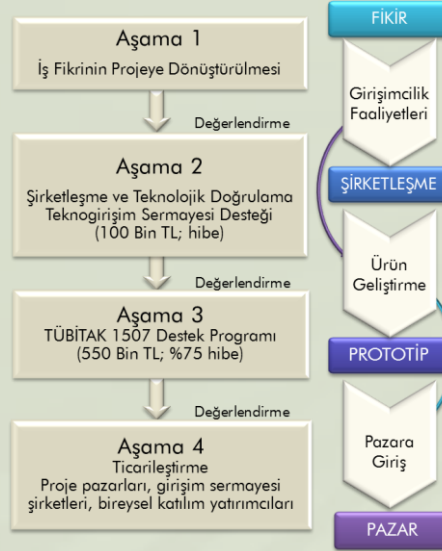
İlgili BTYK
Kararları

- [2010/201] Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016
- [2013/106] Sağlık Alanının Öncelikli Alan Olması
- [2014/101] Sağlık ve Biyoteknoloji Alanında Dış Ticaret Açığının Azaltılmasına ve Teknolojik Yetkinliğimizin Artırılmasına Yönelik Destekler Oluşturulması

Faaliyet 2. Başlangıç Firmalarına Destek

İLK
DEFA

Bireysel Girişimcilere Her Aşamada Destek

2012-2014 yıllarında

349
FİRMA

Özel Sektörle Eş Fonlama

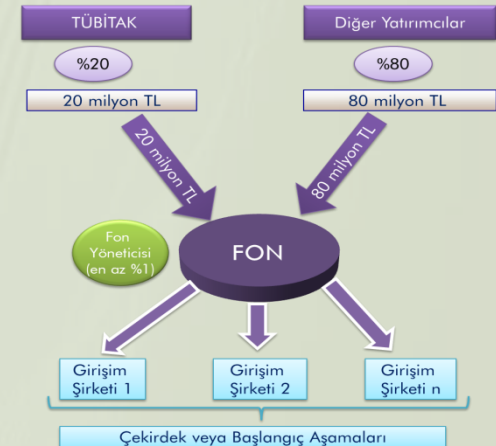
Girişim Sermayesi Fonlarını Destekliyoruz

Yurt dışından çekilen fon

2014 yılı destek kapsamı

1
MİLYAR TL

430
MİLYON TL

İLK
DEFA

Faaliyet 3. Üniversitelerde Yenilikçilik ve Girişimcilik

İLK
DEFA

Teknoloji Transfer Ofislerine Destek

İLK
DEFA

Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi

İLK
DEFA

Üniversitelerde Girişimcilik Sertifika Programı

İLK
DEFA

Üniversite Girişimcilik ve Yenilikçilik Yarışması

İLK
DEFA

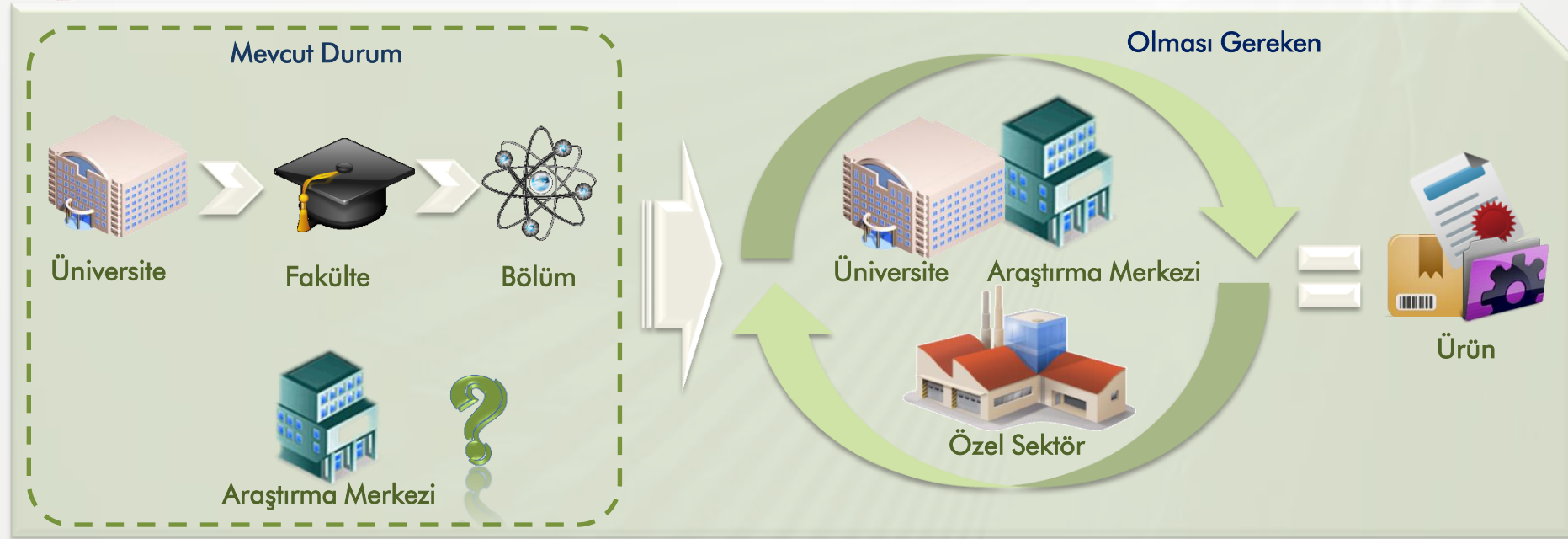
Girişimcilik ve Yenilikçilik Eğitim-Araştırma Faaliyetleri Destek Programı

İlgili BTYK
Kararları

- [2011/104] Üniversitede Yenilikçiliğin ve Girişimciliğin Tetiklenmesi Amacıyla Politika Araçlarının Geliştirilmesi
- [2011/105] Girişimcilik Kültürünün Yaygınlaştırılması

İLK
DEFA

1004 - Mükemmeliyet Merkezleri Destek Programı

Altyapı
Kalkınma Bakanlığı

Büyük çaplı proje desteği
TÜBİTAK

Mükemmeliyet Merkezi
İhtisaslaşma + Derinleşme

İlgili BTYK
Kararları

- [2014/104] Sağlık ve Biyoteknoloji Alanında Araştırma Altyapılarının Kurulması, Geliştirilmesi ve Desteklenmesi
- [2011/102] Ar-Ge, Yenilik ve Girişimcilik Destek Mekanizmalarında Bütünsellik, Uyum ve Hedef Odaklılığın Sağlanması için Koordinasyon Kurulu Oluşturulması

Teknoloji kazanımında teknoloji transferinin etkin kullanımına destek

Ekonomi Bakanlığı Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği

Teknoloji Kazanımı

Hukuksak ve Finansal Danışmanlık İhtiyacı

- 500 bin Dolar
- % 75 Hibe

Düşük Faizli Kredi

- 3 milyon Dolar'a kadar
- TL'de 5 puan, Dövizde 2 puan

Kamu alımlarında yenilik, yerlileşme ve teknoloji transferinin teşvik edilmesi

%15

Yerli Teknoloji Teklif Edenler

%15 fiyat avantajı (Zorunlu)

İş Deneyimi Belgesi (5 yıl)

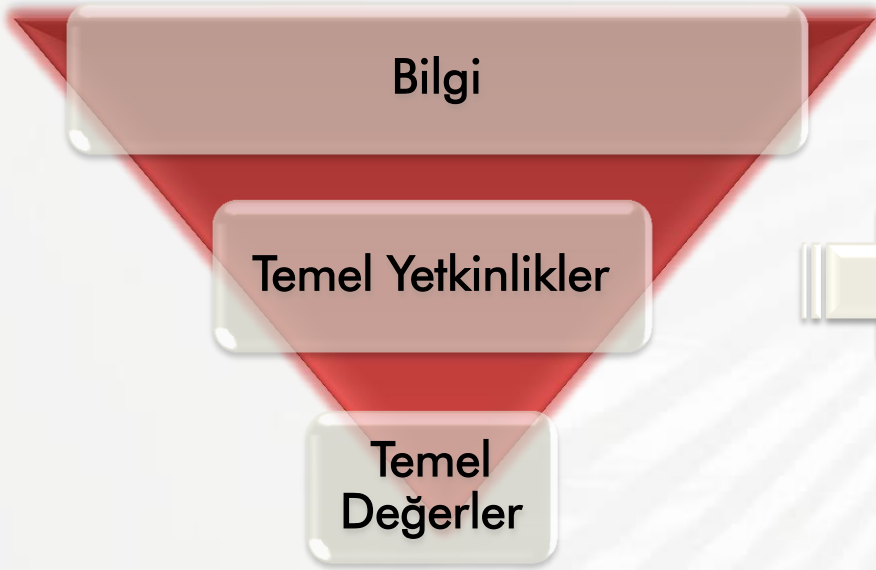
Ar-Ge Projesi Sonucu Ortaya Çıkan
Ürün Alımları için

**Sanayi Katılımı
Yönetmeliği**

Temel Değerler Üzerine Kurulu Bir Eğitim Sistemi

Mevcut Durum

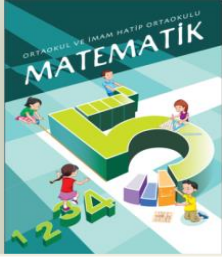

Olmaları Gereken

Faaliyet 7. Eğitim Müfredatı ve Dijital İçerik

İLK
DEFA

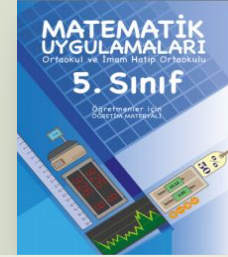

En yüksek
puanlı kitap

Eğitim Müfredatı Güncellendi

52
MÜFREDAT

16
DERS KİTABI

En çok tercih
edilen seçmeli ders

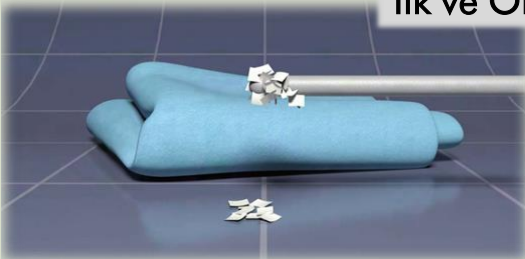
İLK
DEFA

Eğitim Animasyonlarla Zenginleşiyor

1089 E-DERS

2500 ANİMASYON

İlk ve Ortaöğretim

Lisans

İlgili BTYK
Kararları

- [2012/104] Temel Yetkinliklerin Öğrencilere Daha Etkin Bir Şekilde Kazandırılması Amacıyla Öğretim Programlarının Revizyonuna Yönelik Çalışmalar Yapılması ve Eğitim İçeriklerinin Tasarlanması
- [2012/102] İlk ve Ortaöğretimde Eğitim Müfredatına Uygun Dijital İçeriklerin Geliştirilmesi ve Erişime Sunulması
- [2012/105] İlk ve Ortaöğretimde Yabancı Dil Öğretim Sistemi Konusunda Araştırma Yapılması ve Alternatif Öğretim Modellerinin Geliştirilmesi
- [2012/103] Lisans Düzeyinde Dijital Ders İçeriklerinin Geliştirilmesinin Teşvik Edilmesi ve Erişime Sunulması

Faaliyet 8. Bilim Merkezleri ve Bilim Fuarları

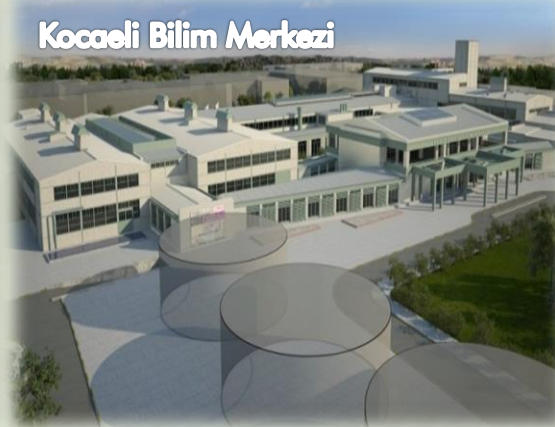
İLK
DEFA

2023 Yılında Her Şehirde Bir Bilim Merkezi

Konya Bilim Merkezi
26 Nisan 2014

Kocaeli Bilim Merkezi

Kayseri Bilim Merkezi

İLK
DEFA

Türkiye'de Her Okulda Bilim Fuarları

2013-2014 yıllarında

124BİN
ÖĞRENCİ

64BİN
PROJE

1,8MİLYON
ZİYARETÇİ

İlgili BTYK
Kararları

- [2011/107] Bilim Merkezlerinin Yaygınlaştırılması
- [2012/107] İlk ve Ortaöğretim Öğrencileri için Bilim Fuarlarının Düzenlenmesi

Faaliyet 9. Burslar

REVİZYON

Dolaşım ve Yurda Dönüş için Burslar

Türkiye'ye Gelen Bilim İnsanı

2000-2011 (yıllık ort.): 161
2012-2014 (yıllık ort.): 435

2,7
KAT

Yurt Dışına Giden Bilim İnsanı

2
KAT

2000-2011 (yıllık ort.): 748
2012-2014 (yıllık ort.): 1.335

YENİ

Tematik Burslar

- LYS'de İlk 5000'e
- Çift Anadal Seçene

2 BİN TL / AY
750 TL / AY

Temel Bilimler

Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji

Bilgisayar + Matematik

Elektronik + Fizik

Sosyal Bilimler

Tarih, Felsefe, Coğrafya, Sosyoloji, Antropoloji, Arkeoloji, Sanat Tarihi, İlahiyat, Türk Dili ve Edebiyatı

Tıp + Felsefe

Bilgisayar + Tarih

Milli Rüzgâr Enerji Sistemleri Geliştirilmesi ve Prototip Türbin

- 2,5 MW gücünde rüzgar enerji santrali bileşenleri

Milli Termik Santral Teknolojilerinin Geliştirilmesi

- Kömür rezervlerimize uygun termik santral tasarım ve imalatı

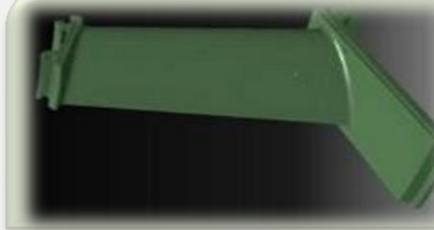
Milli Hidroelektrik Santral Bileşenlerinin Tasarımı ve Üretimi

- Mevcut ünite gücünün 8,8 MW'dan 10 MW'a çıkartılması

Milli Fotovoltaik Temelli Güneş Enerjisi Santral Teknolojileri

- En az % 18 verimli hücre, modül, evirici (inverter), kontrol sistemi üretimi ve 10 MW GES geliştirilmesi

Milli Gaz Türbin Kanadı Geliştirilmesi

- Tamamı yurt dışından ithal edilen gaz türbinin parçalarının üretimi

Ulusal Hedeflerimiz için Dinamik Ulusal Yenilik Sistemi

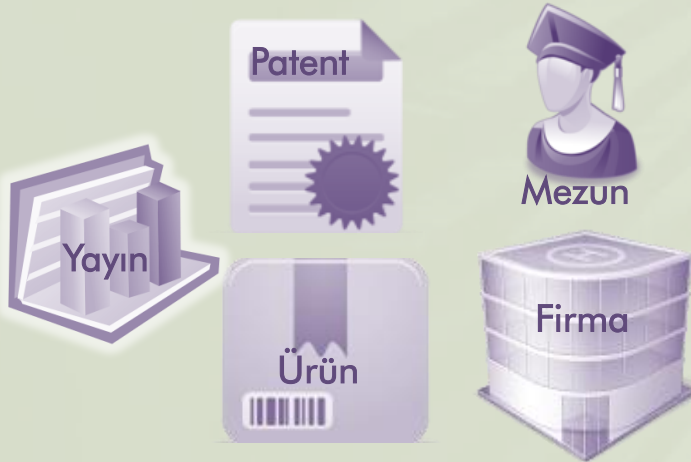
Araştırmacıya Yönelik Kalite ve Performans Bazlı Teşvik

İLK
DEFA

Proje Performans Ödülü

→ Başarılı projelere

200 BİN TL

- Performans arttıkça teşvik artıyor

Uluslararası Bilimsel Yayınlara Teşvik

→ Kaliteli yayına

7500 TL

- Kalite arttıkça teşvik artıyor

İLK
DEFA

Performans Bazlı Kurum Hissesi

→ Başarılı projelere kurum hissesi oranı

% 50

Ar-Ge'nin üniversitelerde daha önemli hale gelmesi

Üniversite bütçesinin büyük bölümünün
Ar-Ge fonlarından oluşması

Proje Bütçesi

Kurum Hissesi

Ar-Ge
Fonu

Üniversite

Yayın

Patent

Ürün

Mezun

Firma

"Eğer üniversite bütçeleri içinde Ar-Ge projelerinden gelen pay yüksek bir orana ulaşmazsa, üniversite yöneticileri için Ar-Ge hayati bir konu olmaktan çıkar."

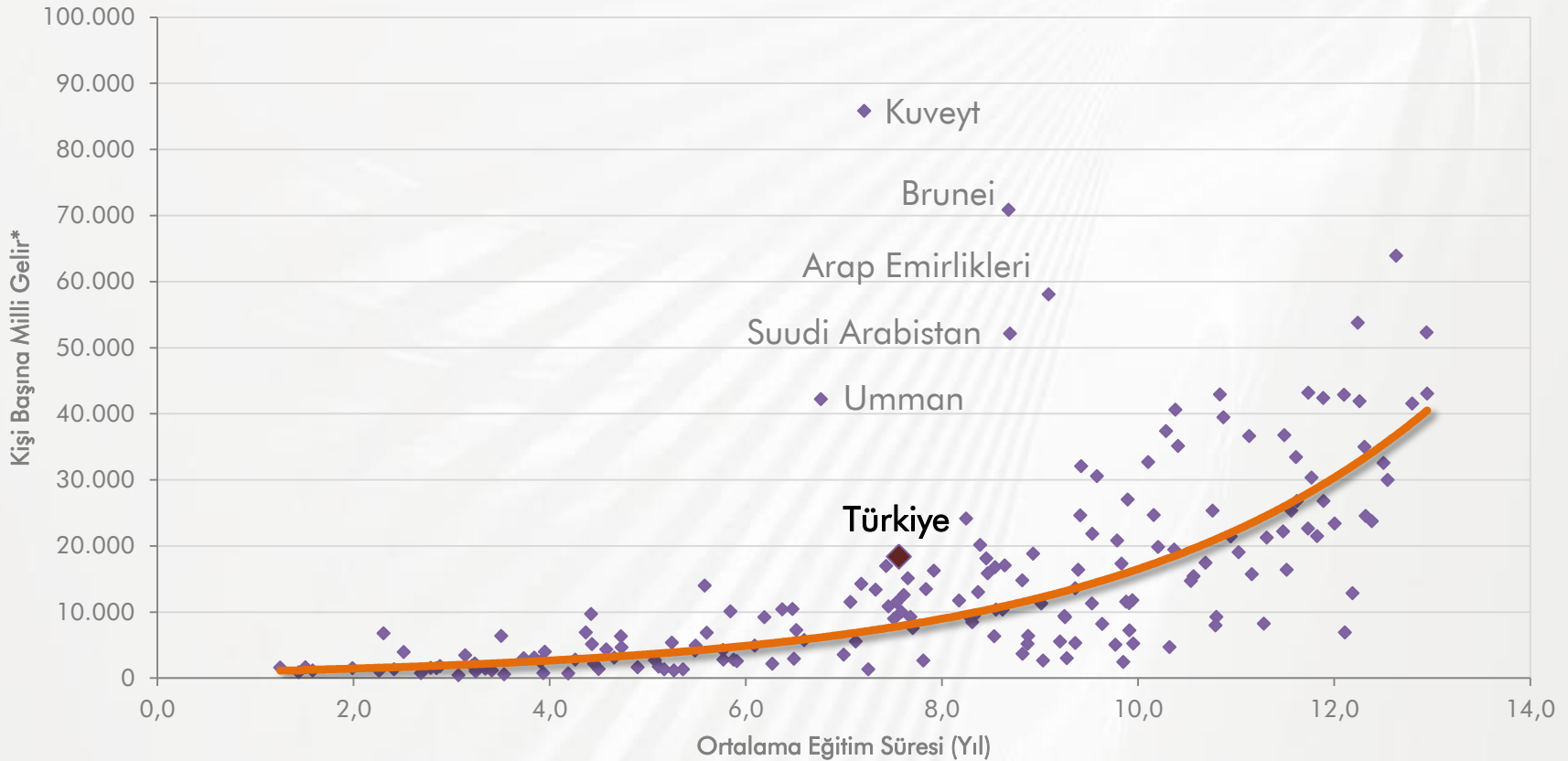
Öneri 1. Üniversiteler Ar-Ge Stratejileri Oluşturmalı

Üniversitelerin yetkin oldukları veya yetkin olmayı hedefledikleri konuları ve yerel ihtiyaçları içeren Ar-Ge stratejileri bazında destek

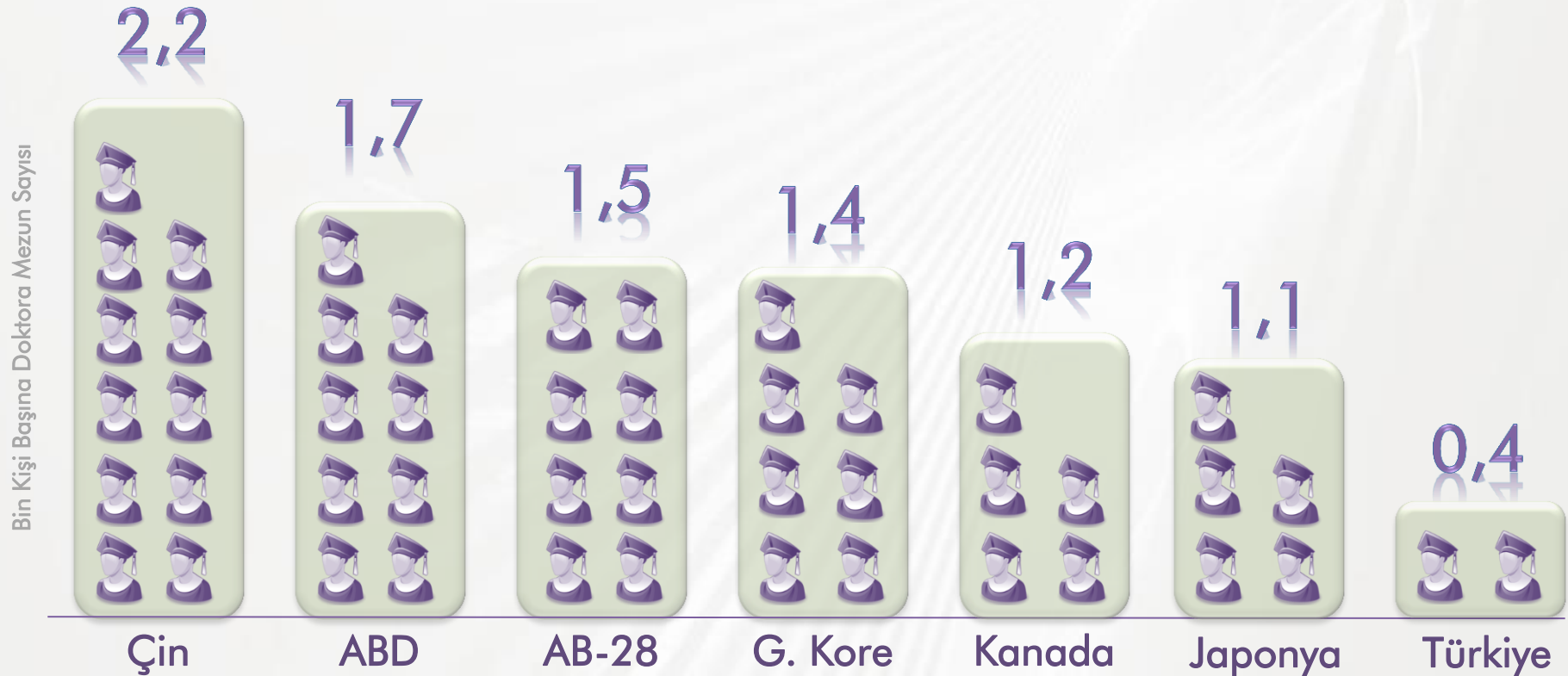
Doktora Dereceli İnsan Kaynağı Sayısı Düşük

Milli gelirin yükselişinin sürdürülebilirliği ancak eğitim sisteminde nicelik ve niteliğin iyileştirilmesi ile mümkündür

Doktora Dereceli İnsan Kaynağı Sayısı Düşük

Doktoralı mezun sayımız OECD ve AB ülkeleri ortalamasının çok altında

Öneri 2. Doktora Dereceli İnsan Kaynağı Artırılmalı

Doktoralı insan kaynağının yetişmesine yönelik tez danışmanına, özel sektöre ve üniversitelere destek

Ulusal Doktora Tez Danışmanlığı Teşviki (UDTDT)

Tez Danışmanı

2.500 TL
(Mezun)

10.000 TL
(Mezun + Kaliteli Yayın)

Özel Sektöre Destek

Ar-Ge Merkezi, TGB

500 TL
24 AY

500 TL
24 AY

Üniversitelere Destek

Öncelikli Alan

A
Üniversitesi

100

B
Üniversitesi

50

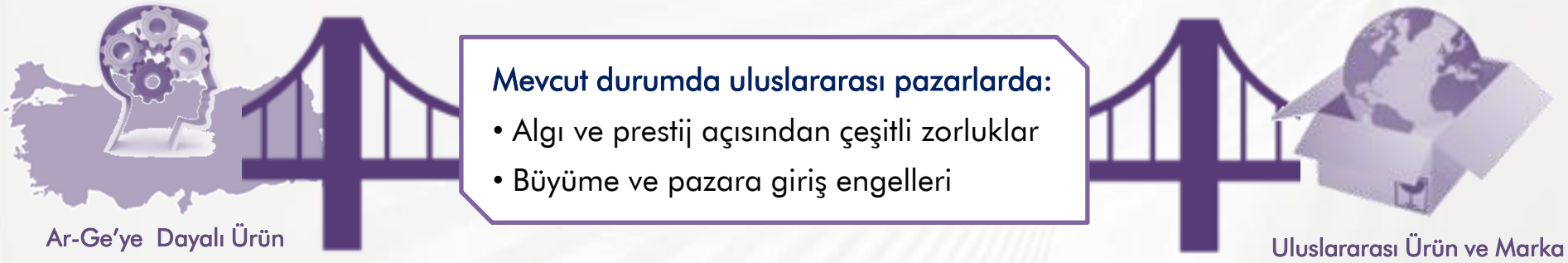

İşgücü planlamasına dayalı ihtiyaç analizinin yapılması

Öneri 3. Uluslararası Kuluçka Merkezi

Yerli başlangıç firmalarımızın uluslararası pazarlarda yer almasının sağlanması gerekmekte

Benzer zorlukların aşılması için izlenen yaklaşımlar:

Örn. Çin

Silikon Vadisi, San Francisco ve Toronto'da 3 kuluçka merkezi

Örn. Meksika

Amerika, Kanada ve İspanya'da 8 kuluçka merkezi

İlginize teşekkür ederim.